Anul al 54-lea | 12 Pagini | EXEMPLARUL { În România: 3 lei / În străinătate: 6 lei } | 12 Pagini | Nr. 320 Sâmbătă 20 Noembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ A ASOCIAȚIUNII

O nouă strategie

La ultimul congres comunist din Franța, raportorul Maurice Thorez a dat citire unui document răspândit în toată țara și intitulat: „Comuniștii și catolicii își întind mâna".

Bunul simț rămâne uimit în fața unui asemenea paradox. Nu este oare comunismul negațiunea religiei? Și n'a dovedit-o distrugând bisericile și ucigând preoții în Rusia și în Spania?

Și totuși există o explicație. Când o armă nu mai are eficacitate, răufăcătorul recurge la alta — și în disperare, la orice. Când proletariatul nu mai consimte să ocupe uzinele și să saboteze producțiunea, scăpând din cursa în care îl prinsese comuniștii și înțelegând la vreme că în muncă și în ordine stau existența și viitorul său, o platformă nouă este indispensabilă unei prelungiri a reacțiunii microbilor antisociali. Și cu cât ea va fi mai cinică, cu atât va fi mai impresionantă,— uitându-se că durata anomaliilor este în raport invers cu gradul enormităților.

De aceea, tentativa de a stabili o imposibilitate, — și anume afinitatea între religia constructivă și comunismul distructiv, — n'a prins. Din potrivă, ea a deslănțuit rezistența dârză a simțului de ordine și conservare la cei vizați, într'o țară unde separațiunea bisericii de stat nu s'a confundat niciodată cu despărțirea religiei de sufletul națiunii. Dacă n'ar fi decât puternicul răsunet pe care l-a produs în Iulie trecut călătoria în Franța a cardinalului Pacelli, delegat de Papa spre a tărnosi biserica Sfânta Thereza, cel mai mare locaș al catolicismului din toată lumea, și ar fi de ajuns spre a avea o idee justă despre credința poporului francez.

Nu sunt lipsite însă de o stranie savoare piruetele făcute de logica bolșevică spre a putea ispiti pe catolici.

„Comuniștii — stă scris în raportul Thorez — dau o explicație rațională, științifică a lumii și a evoluției sale. Increzători în valoarea doctrinei noastre, noi nu voim prin urmare să întrebuințăm în propaganda concepțiilor noastre decât arme pur și exclusiv ideologice. În special, în ce privește religia, noi înțelegem să urmăm sfaturile lui Engel, Lenin și Guesde, cari cereau să ne ferim „de cea mai mică atingere adusă convingerilor religioase ale lucrătorilor". Materialismul filozofic al comuniștilor este departe de credința religioasă a catolicilor. Totuși, oricât de opuse sunt concepțiile lor doctrinale, este imposibil să nu constatăm și la unii și la ceilalți o aceeași înflăcărare generoasă de a voi să răspundă aspirațiilor milenare ale oamenilor la o viață mai bună. Speranța unei așezări universale împăciuite în muncă și în dragoste susține sforțarea proletarilor cari luptă pentru fericirea tuturor oamenilor".

Documentul omite să precizeze dacă armele întrebuințate în Rusia și Spania pentru străbaterea comunismului sunt „pur și exclusiv ideologice", după cum uită ce fel de fericire au produs în aceste state.

Raportorul nu se sfiește însă să afirme: „Ținem să comparăm cu constructorii catedralelor însuflețiți de credința arzătoare care dărâmă munții și îngădesc marile realizări, pe constructorii așezământului socialist, eroii muncii, cari fac să țâșnească pe pământul liber al Uniunii sovietice uzinele uriașe, orașele întregi și monumentele mărețe prin care se afirmă astăzi elanul entuziast al comunismului".

Este ușor de explicat unanimul „non possumus", opus de catolicismul din Franța acestei invitații la dansul prăpădului, prea apropiat ca să nu fie văzut și simțit.

Dar nu este mai puțin adevărat că ea are caracterul simptomelor paraliziei progresive.

Noua fază a războiului chino-japonez

De la începerea ostilităților chino-japoneze— fără declarație de război— și până azi, armatele japoneze au reușit, în urma unei acțiuni ofensive viguroase, să ocupe o mare parte din provinciile ce constituie China de Nord și să stabilească o bază de operațiuni puternică, la Shanghai.

Telegramele anunță că forțele japoneze, care au debarcat zilele trecute în diferite puncte de pe coasta Pacificului și cele concentrate în regiunea Shanghai, vor începe înaintarea în direcția Nanking, — capitala provizorie a Chinei, — dacă guvernul chinez nu va accepta propunerile formulate de Japonia, care nu sunt însă și condițiile definitive de pace.

Prevăzând pericolul, guvernul chinez a luat măsuri să strămute reședința sa în altă localitate, îndepărtată de teatrul operațiunilor.

S'a vorbit și de o mediațiune a puterilor, pe care Japonia o admite principial, dar cu rezerva de a fi luate în considerație „realitățile".

Ce înțelege Japonia prin luarea în considerație a realităților și în ce sens ar putea să exercite puterile mediațiunea lor în conflictul armat din Extremul-Orient?

Japonia nu înțelege să renunțe la teritoriile ce le-a ocupat și nici la scopurile ce le urmărește prin acțiunea sa militară, în China, care sunt de ordin politic și economic.

Japonia nu îngădue întin-

(Continuare în pag. 2-a)

Teritoriile chineze ocupate de japonezi (negru) și cele sub controlul japonezilor (negru cu linii)

Noul guvern Tătărăscu a depus jurământul

Lista noului guvern. - Cuvântarea M. S. Regelui și a d-lui prim-ministru

Insfârșit după nouă zile de frământări, întrevederi, consfătuiri, acorduri și mai ales, dezacorduri, d. Gheorghe Tătărăscu și-a reconstituit cabinetul menit să prezideze nouile alegeri!

Conformația este aproximativ aceiaș cu mici schimbări. D. Tătărăscu a făcut cu partidul d-lui Iorga o colaborare la guvern, încredințând d-lui Ionescu-Sișești—care a mai fost ministru în guvernul d-lui N. Iorga — departamentul agriculturii și domeniilor, iar d-lui dr. P. Topa, un subsecretariat la ministerul muncii.

Doi iorghiști vor fi numiți secretari generali: d. Mircea Iorga la industrie, d. N. Georgescu-Cocoș — directorul „Neamului Românesc"— la culte și arte.

D. Richard Franasovici trece dela comunicații la interne, iar d. Ion Inculeț ia departamentul comunicațiilor.

D. ing. I. Bujoi, director la soc. „Petroșani" a fost numit ministru al industriei și comerțului iar d-nii Valer Pop și Manolescu-Strunga miniștri de stat fără portofolii.

E vorba să se creeze două ministere noui, al propagandei și al industrializării agriculturii.

Cu „Frontul românesc" al d-lui Al. Vaida acordul este numai electoral.

*

Pentru guvernamentali ziua de Miercuri a fost una din cele mai agitate, pentru că d. Dinu Brătianu n'a obținut cu ușurință nici deplasarea d-lui Inculeț dela vicepreședinția consiliului la departamentul comunicațiilor, nici scoaterea dela industrie a d-lui Valer Pop, numit ministru fără portofoliu, și nici a d-lui subsecretar de stat P. Bejan.

După nouă zile de frământări guvernul Tătărăscu pornește către noi „etape" întărit cu elemente noui din cadrul altui partid. Necesitatea omogenității guvernului de partid, invocată cu prilejul renunțării la serviciile d-lui Titulescu, se pare că nu mai e de actualitate...

In lupta națională al cărei ecou se aude tot mai persistent dela un capăt la altul al țării, noi am subliniat cu bucurie înflăcărata acțiune a d-lui profesor Iorga și a d-lui Al. Vaida. Acordul constitue o speranță în plus pentru cei cari așteptă zorii unor zile mai bune pentru neamul românesc.

Declarațiile d-lui Gh. Tătărăscu, „în această înțelegere, fiecare partid rămâne pe pozițiile sale programatice, neabandonând nimic din programul și acțiunea sa, înțelegerea având un caracter exclusiv electoral", ar fi primite de asemenea cu bucurie, dacă n'ar fi și unele nedumeriri.

Ințelegerea s'a făcut pe bază de liste comune. Cum se vor putea armoniza diferențele programatice în mintea alegătorilor? Vor vota naționaliștii cari și-au făcut un crez din verbul d-lui Iorga și un îndreptar în viață din proporționalitatea propovăduită de marele valah Vaida, vor vota ei listele unde vor fi și „democrați" cari contestă imperativele categorice ale luptei pentru drepturile elementului etnic național?

Inversând problema vom avea același semn de întrebare:

Vor adopta liberalii o politică naționalistă, apropiată de punctul de vedere „frontist" și „iorghist"? Atunci de ce a fost îndepărtat d. Valer Pop care era — ni se pare, singur — pe același teren ideologic? Este altceva?

A dat d. Dinu Brătianu ascultare acuzațiilor aduse de adversarii politici în ce privește atmosfera de afacerism ce învălue dela începutul actualei guvernări, departamentul industriei și comerțului?

Crede d-sa că această atmosferă de suspiciune va fi înlăturată prin prezența în fruntea acestui departament a președintelui comisiei trusturilor, vice-președinte al industriei metalurgice, director la soc. Petroșani, etc., etc., o personalitate cu activitate multilaterală, care are interese de apărat și concurenți de înlăturat?

Se poate spune atunci că interesează mai mult „destinația" decât „linia".

Aceste reflecții, făcute în graba cronometrării faptelor, pornite din gând curat și cu cea mai desăvârșită obiectivitate, vor fi împărtășite cu siguranță de toți cei în curent cu detaliile vieții noastre politice și cari după nouă zile de frământări nu se așteptau să vadă un guvern după patru ani de uzură venind cu... „cârpeli".

SFÂRȘITUL CRIZEI

D. Tătărăscu a avut apoi o lungă întrevedere cu d. Dinu Brătianu, după care a primit pe mai toți foștii miniștri cu cari s'a consfătuit în ce privește repartiția portofoliilor.

D. Gh. Tătărăscu, președintele consiliului de miniștri a făcut Miercuri, la ora 6, următoarea comunicare presei:

„Am raportat, cu prilejul audienței de azi, M. S. Regelui rezultatul demersurilor făcute în executarea mandatului primit pentru constituirea noului guvern.

Am încheiat o înțelegere de guvernare cu partidul naționalist democrat, de sub președinția d-lui prof. N. Iorga.

Am încheiat, în același timp, o înțelegere electorală cu „Frontul Românesc", de sub președinția d-lui Al. Vaida Voevod.

In această înțelegere, fiecare partid rămâne pe pozițiile sale programatice, neabandonând nimic din programul și acțiunea sa, înțelegerea având un caracter exclusiv electoral.

Astăseară, la ora 10, cabinetul nou constituit va depune jurământul în fața M. S. Regelui".

LISTA NOULUI GUVERN

Iată lista noului guvern:
Președinte: GH. TATARASCU.
Educația națională: DR. ANGHELESCU.
Comunicații: I. INCULEȚ.
Externele: VICTOR ANTONESCU.
Muncă: I. NISTOR.
Justiție: V. SASSU.
Internele: R. FRANASOVICI.
Agricultură: IONESCU-SISEȘTI.
Dr. VALERIU POP, ministru secretar de Stat.
Sănătate: DR. COSTINESCU.
Culte și arte: V. IAMANDI.
I. MANOLESCU-STRUNGA, ministru secretar de Stat.
Finanțe: M. CANCICOV.
Cooperație: M. NEGURA.
Aer și marină: RADU IRIMESCU.
Apărarea națională: GENERAL ILASIEVICI.
Industrie: ING. BUJOI.

SUBSECRETARI DE STAT:

General Gabriel Marinescu și V. Bârcă la interne; V. Bădulescu la externe; M. Berceanu la industrie; V. Alimănișteanu la finanțe; Tiberiu Moșoiu la agricultură; M. Bentoiu la justiție; General Paul Teodorescu și General Glatz la apărarea națională; dr. P. Topa la muncă și F. Ștefănescu-Goangă la ministerul educației naționale.

Jurământul

La ora 9.30 seara, noii miniștri au început să sosească la Palatul regal, din calea Victoriei.

Luminile din sala Tronului s'au aprins.

In fața Palatului grupuri de curioși s'au adunat să privească pe noii miniștri, cari sunt tot aceiași din fostul cabinet, cu mici schimbări la câteva departamente.

Circulația în fața Palatului s'a oprit. Mașinile care aduc pe miniștri, în fracuri și decorații, după ce-i lasă la ușa Palatului, sunt trase în calea Victoriei.

Primul sosește la Palat d. general Gabriel Marinescu. Apoi pe rând, d-nii: general adjutant Ilasievici, Gh. Tătărăscu, prim ministru; Valeriu Pop, ing. I. Bujoiu, Gh. Ionescu-Sișești, R. Franasovici, dr. Topa, precum și ceilalți miniștri și subsecretari de stat. Membrii guvernului în frunte cu d. Tătărăscu au depus jurământul în fața Suveranului, în sala cea mare a Tronului.

Cuvântarea d-lui G. Tătărăscu

Programul noului guvern

D. prim-ministru Tătărăscu a rostit apoi următoarea cuvântare:

SIRE,

Prin înalta încredere a Majestății Voastre, guvernul acesta este chemat să ducă mai departe opera de refacere și de consolidare a țării.

El a fost constituit, având la bază spiritul de colaborare impus de dificultățile vremurilor pe care le străbatem și care reclamă, în executarea programelor de guvernare, unire și înțelegere.

PENTRU DESAVARȘITA CONSOLIDARE A STATULUI

Grație situației economice și financiare înfloritoare dobândită prin sforțările desfășurate în ultimii ani, vom putea păși fără întârziere la săvârșirea actelor și reformelor menite să desăvârșească consolidarea Statului nostru.

INTARIREA PATURII RURALE ȘI A MUNCITORIMII

Accentul acestor acte și reforme va cădea pe clasele producătoare și în special pe țărănimea și muncitorimea noastră.

Intărirea claselor rurale va fi așezată pe cel dintâi plan al preocupărilor guvernului Majestății Voastre.

Economia rurală va fi țelul principal al acestor preocupări. Un nou program de tehnicizare și de industrializare a agriculturii va fi de îndată pus în aplicare, pentru a desăvârși opera deja începută în acest domeniu. Cooperativa și asociația vor fi instrumentele acestei acțiuni.

Vom amplifica mijloacele de ridicare materială și morală a muncitorimii, sporindu-i condițiile de desvoltare reclamate atât de însemnătatea ce această categorie socială o reprezintă în viața Statului, cât și de năzuințele vremii, impunând capitalului îndeplinirea tuturor îndatoririlor sale.

RAȚIONALIZAREA EXPLOATARII SOLULUI

In cadrul acțiunii de refacere economică, un program complet de intensificare a exploatării raționale a tuturor bogățiilor solului nostru și un mare program de lucrări publice vor fi puse în imediata executare.

Vom desăvârși acțiunea de întărire a tuturor așezămintelor pe care se razimă viața Statului.

OPERA PENTRU INZESTRAREA GOSPODARIEI NAȚIONALE

Vom continua apoi într'un ritm accelerat opera de înzestrare și de refacere a gospodăriei naționale și vom asigura prin sforțările noastre așezarea spiritului gospodăresc în toate domeniile. Intărirea și înzestrarea armatei, începută sub îndrumarea Majestății Voastre, va rămâne datoria supremă a acestei guvernări.

Vom inaugura noui metode în practicile vieții noastre publice pentru a despoliticianiza radical întreg aparatul de stat și toate resorturile adminstrației generale, asigurând drepturile muncii și ale meritului.

Revizuirea tuturor practicilor din viața noastră publică va trebui curajos întreprinsă pentru a se asigura României Noui sănătatea morală care o va așeza pe drumul definitivei consolidări.

Spiritul de înoire va prezida statornic la toate actele noastre.

Prin munca, prin solidaritatea și prin disciplina pe care le vom cere întregei țări, vom ști să facem să triumfe acest program, care va călăuzi acțiunea noastră de guvernare, încadrată în poruncile naționalismului constructiv având la bază ideia de ordine și de autoritate.

SIRE,

Uniți în jurul Tronului vom îndeplini cu însuflețire și credință marea misiune cu care ne însărcinează azi Inalta încredere a Majestății Voastre.

Să trăiți, SIRE,

Dumnezeu să ne ajute!

Cuvântarea Majestății Sale Regelui

Domnule Președinte al Consiliului,

Domnilor,

Sunt foarte îmbucurat de cuvintele pe care Mi le adresați, acum, când inaugurați acest nou guvern.

Sunt cu atât mai bucuros cu cât constat că, cuvintele pe cari le-am rostit acum doi ani, cu prilejul reînoirii anului, sunt acelea pe cari le-ați luat acum ca lozincă a acestei guvernări.

Cred că este inutil de a spune, că veți avea întreaga Mea aprobare și tot sprijinul Meu, pentru a duce la îndeplinire un program așa de frumos și care, dacă va fi realizat cu energie și integral, va fi un adevărat folos pentru țară.

Cuvintele sunt inutile în această seară. Sunt mulțumit totuși că, guvernul formându-se, știe să se reazeme și pe o colaborare a altor factori politici ai acestei țări.

Fac urarea ca programul, așa cum l-ați schițat, împreună cu sprijinile pe cari vă rezemați, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vă facă să îndepliniți gândurile bune pe care le aveți.

Așa să vă ajute Dumnezeu!

Curioasa aventură a unui balon captiv englez

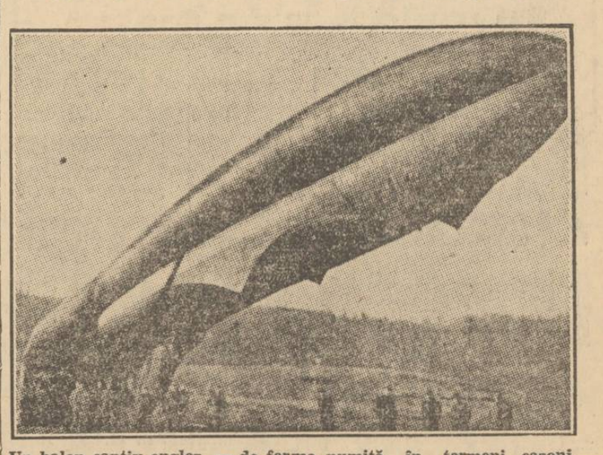

Un balon captiv englez, — de forma numită în termeni cazoni „cârnat", — a scăpat de pe pilonul unde era ancorat cu cabluri. Dus de curenți, el a plutit peste teritoriul Belgiei și peste Nordul Franței, căzând lângă localitatea Chaumont.

„IN DEFINITIV CE VREI?"

— Urmare —

de IOAN AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI

Acum, iată ce am vrut până azi și ce vreau de aci încolo:

Am vrut ca printr'o examinare a chestiunii evreești, făcută cu gravitate, cu seninătate, cu obiectivitate, fără ură, fără venin, fără zeflemele ieftine și fără insulte, să contribui alături de alții la răspândirea și întărirea convingerii că intensificarea actuală a mișcării antisemite este, față atât cu situația creată înăuntrul granițelor țării noastre, cât și cu cele ce se întâmplă în afara lor, o firească și legitimă manifestare de împotrivire a instinctului de conservare al neamului nostru, care se simte amenințat de o mare primejdie. Am vrut să fac pe conducătorii noștri să înțeleagă că această mișcare, nu numai că nu ar trebui să-i supere, dar dimpotrivă ar trebui să-i bucure, întâi pentrucă ea este o dovadă de vitalitate a neamului și al doilea pentrucă ea le poate servi de pavăză împotriva pretențiilor și presiunilor evreești, și de justificare a măsurilor salutare ce ar lua.

Eu nu dispun de alte mijloace prin care aș putea determina o schimbare a stării actuale de lucruri, decât puterea de convingere pe care o poate avea scrisul meu.

Dacă voi fi reușit să conving pe oamenii politici, cărora li se încredințează conducerea destinelor țării și neamului nostru, rămâne ca ei, prin puterea de care dispun, să ia măsurile trebuitoare pentru combaterea și învingerea răului.

Cât despre mine, voi face de aci încolo ce sunt în măsură să fac și anume:

Sunt încredințat că toată șiretenia evreilor, tot puternicul sprijin ce le dă solidaritatea lor și feluritele lor asociații cunoscute și secrete, toată inegalitatea de condiții în care se dă lupta pe terenul economic între ei și români, nu le-ar fi de ajuns ca să poată cuceri situațiile și influența de care dispun azi, dacă n'ar fi ajutați de lașitatea, venalitatea, vanitatea și prostia politicianilor.

Cu alte cuvinte, aceste cusururi ale politicianilor sunt condiții care favorizează evreilor parazitarea noastră. Deci, am să încerc să combat și să înlătur aceste condiții în măsura puterilor mele. Cum pot s'o fac? Dând în vileag păcatele politicianilor pe care le cunosc, cu speranța că-i voi rușina și îi voi împiedica și pe ei și pe alții de a le mai săvârși în viitor.

Am să încep cu actele de lașitate.

Știi că în fiecare an ministerul comunicațiilor împarte aproape cinci sute de bilete de liberă circulație reprezentanților presei, a patra putere în stat. Dacă ai vedea mutrele a mai mult de două treimi din posesorii acestor permise gratuite de clasa I-a pe toate liniile țării, te-ai cruci cu drept cuvânt... Și așa, într'un an ministerul comunicațiilor, care se pare că avusese o neînțelegere cu direcția uneia din cele mai importante reviste ce apar în țara noastră, cu prilejul distribuirii permiselor, suprimă pe acel de care se bucura acea revistă. Directorul adresează ministerului o cerere prin care, în termeni foarte cuviincioși, arată că, probabil dintr'o involuntară scăpare din vedere, nu s'a trecut în lista permiselor și acela al revistei, care apare fără întrerupere de aproape 30 de ani și care se bucură de un prestigiu de nimeni tăgăduit. Ministrul nu dă curs cererii. Directorul roagă pe un prieten influent să intervie pe lângă primul-ministru, care, preocupat de o sută și o mie de alte chestiuni, răspunde că el, din principiu,

(Continuare în pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

Londra-Berlin

de AUGUR

Londra, Noembrie

In discursul pe care l-a rostit deunăzi, la banchetul primarului, d. Neville Chamberlain a alăturat Italia de Germania acceptând ca un fapt îndeplinit combinația politică a axei Berlin-Roma. Cu toate acestea, nu vom imita pe primul ministru și ne vom feri să așezăm Londra de o parte și Germania cu Italia de cealaltă. Axa Roma-Berlin e o realitate indiscutabilă. Totuși, cunoaștem prea bine politica acestor două țări ca să putem să ne permitem libertatea să le alăturăm irevocabil.

Pentru acest motiv, articolul nostru se ocupă de relațiile dintre Londra și Berlin, după cum articolul trecut avea ca temă relațiile dintre Londra și Roma.

De câtva timp, timp care cel puțin nouă ne-a părut lung, am trebuit să ne ocupăm de o serie de chestiuni în domeniul informației politice. E ca un freamăt de știri false și când prin excepție știrea e adevărată, oamenii nu știu care e valoarea ei exactă. Totuși, ca să ne bazăm raționamentul pe un punct fix trebue să găsim vreun fapt precis ca punct de plecare.

Faptul acesta precis îl vedem în discursul rostit de primul ministru, nu la Guildhall din City, ci a doua zi la un banchet pe care l-au dat în cinstea sa vreo 200 de membri ai partidului conservator. Inconjurat de credincioșii săi, d. Chamberlain, firește, a putut vorbi cu mai multă libertate decât în ajun, când elita oamenilor de afaceri și ai politicii venise să-l asculte. Apoi, la banchetul primarului Londrei mai erau diplomați străini, spioni autorizați, gata să prindă fiecare din cuvintele rostite.

In timpul acestei mese a conservatorilor, d. Chamberlain a vorbit. Nu vom desvălui ceeace a spus prietenilor săi. Vom menționa însă o frază semnificativă a primului ministru. D-sa a declarat că situația în Europa era atât de critică, încât datoria guvernului era de a încerca să descopere cari sunt însfârșit cerințele Germaniei?

Notați că d. Chamberlain n'a declarat că datoria guvernului e să facă un acord cu Germania. D-sa s'a limitat să spună că datoria evidentă era de a afla adevărul în privința cererilor germane. După părerea noastră,

(Continuare în pag. 2-a)